

Elisabet  
Benavent



Na  
Valerijinom  
mestu

Sa španskog prevela  
Milica Cvetković

■ Laguna ■

---

---

Naslov originala

Elísabet Benavent Ferri

EN LOS ZAPATOS DE VALERIA

Copyright © 2013, Elísabet Benavent Ferri

© 2015, de la presente edición en castellano para todo el mundo: Penguin Random House Grupo Editorial, S.A.U.

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA



Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Oskaru, ljubavi mog života*

## PRVO POGLAVLJE

### *Nekada davno...*

**P**restala sam da bučno prelazim prstima po tastaturi i, češući glavu olovkom, ponovo čitam tekst. „Gledaju jedno u drugo. Metri između njih ništa im nisu značili zato što su se misli materijalizovale, popadale po zemlji, odsakutale i pobegle. Kad su se pogledali u oči, u deliću sekunde sve se ukočilo; čak se i pred prozorom zaustavio vetar što je njihao drveće. Međutim, ona je trepnula, te su skrenuli poglede najednom se postidevši, zaprepašćeni i zavedeni mišlju da se zaljube u nekog nepoznatog.“

Prevrnula sam očima, ispustila olovku na sto i ustala kao da mi je neko na stolicu ugradio oprugu.

„Aman, kakvo sranje!“

Naravno, znala sam da me niko neće čuti, no morala sam naglas da kažem ono jedino što sam u tom trenutku imala u glavi. „Ovo je obično sranje.“ Bile su to reči kao na početku *Ratova zvezda*, samo u prostačkoj verziji. Kakvo sranje. Ogromno sranje. Sranje veličine kenjačine koju sam uporno pisala, a ona je neizmerna.

Žalosna istina bila je da su mi ideje presušile. Bilo mi je jasno da ni onih pedeset sedam stranica koje sam već napisala nisu ništa drugo do besmislice kojima sam se dokazivala. Dovrtljive i grozomorne besmislice na nivou gimnazijskog takmičenja iz književnosti. Pred kraj dana očekivala sam od sebe da ću napisati bar dve šljafne, iako sam u datoj situaciji počela da cenim i po dva-tri prihvatljiva odeljka. Prihvatljiva? To je preterano očekivanje.

Nije imalo nikakvog smisla da po čitav dan provodim pred računarom. S obzirom na to da sam sama u kući, nije bilo potrebe da se pretvaram, a uz to sam znala da tog dana neću izmusti ništa sjajno. A možda i nikad. Stoga sam prešla iz salona/kancelarije/dnevne sobe u spavaću sobu, za šta mi nije bilo potrebno više od tri koraka, i sela na krevet. Bacila sam pogled na bosa stopala i, užasnuta zbog oguljenog laka na nohtima, primakla pepeljaru i pripalila cigaretu...

Na čemu sam ja to... Otkad mi je prihvatljivo ovo stanje zapuštenosti? Zatim sam krajičkom oka pogledala u telefon i dohvatila ga ne razmisliši ni čitave dve desetinke.

Jedno zvono... dva... tri...

„Da?“, javila se.

„Recimo da sam neuspešna, bi li me i tad volela?“, lukavo sam je upitala.

Lola je prsnula u smeh od kog mi je zatitrala bubna opna.

„Paranoična si“, odgovorila je.

„Nisam paranoična. Dosad nisam napisala ni jednu jedinu dobru rečenicu. U redakciji će me šutnuti u dupe. I to žestoko. Ili, još bolje rečeno, biće im svejedno. Sama sam sebe šutnula.“

„Niko osim mene ne može da te šutira u dupe, Valerija“, dodala je nežno, kao da me tetoši.

„Znaš li šta je najteže za novopečenog romanopisca? Da objavi drugi roman. Drugi roman... to već ukazuje da bar nešto imaš. A ja u rukama imam govnešku. Biće ovo moje drugo sranje.“

„Blesava si.“

„Lola, govorim ti ozbiljno. Mislim da sam pogrešila što sam napustila posao.“ Spustila sam glavu u šake i primetila da mi se raščupana punđa labavo klima.

„Ne pričaj gluposti. Bilo ti je muka od svega, šef ti je bio užasno ružan a sad imaš dovoljno za život. U čemu je problem?“

Problem je u tome što novac neće večno trajati, a „traženje sreće u izdavaštvu“ oduvek mi je zvučalo prilično slabo. Načas sam se zamislila, ali me je omela sirena autobusa na drugoj strani telefonske veze. Pogledala sam na sat. Još nije bilo podne i Lola bi trebalo da je na poslu.

„Jesam li te uhvatila u nezgodnom trenutku?“, upitala sam.

„Ma hajde!“

„Čuje se saobraćaj. Jesi li na ulici?“

„Da, na poslu sam izmislila gadan bol ručnog zgloba, pa gledam izloge.“

Zavrtela sam glavom negodujući i nasmešila se. Ta Lola...

„Ne znam otkud mi ideja da te neću ometati na poslu kad sam te pozvala u ovo doba. Draga moja, uskoro ćeš upravo ti dobiti šut u dupe.“

Zakikotala se.

„Efikasna sam i brza, ne verujem da traže išta više za posao kakav je moj.“

„Možda nekog ko ne uobičava da se izvlači“, odvrtila sam i primetila kako mi i nokti na rukama vape za sređivanjem.

„Slušaj, na dva koraka sam od tvog stana. Da svratim?“

„Naravno.“

Prekinula je vezu. Lola se nikad ne pozdravlja preko telefona.

Zastala sam i razmislila o Lolinom životu, onako užurbanom, s crvenim rokovnikom ispunjenim sastancima koji uvek kao da su važni i uzbudljivi, makar se radilo o poseti kozmetičarki da joj osveži brazilku. Ta kozmetičarka, žena koju ona zove Mis Sajgon, ali je zapravo rođena u Plasensiji, jednom me je namagarčila bez prethodnog upozorenja.

U časovima dokolice volela sam da cunjam po stranicama Lolinog rokovnika, na kojima je zabeležen čitav njen život. Brojevi telefona momaka s kojima je bila, koliko je kilograma imala, svaki put kad se kresnula (a toga je bilo previše za moju bezgraničnu zavist), sati koje je nameravala da provede u teretani i oni koje je zaista tamo provela, koliko je čaša popila, njena potrošnja cigareta, sastanci sa Serhiom, odeća koju je pozajmila, ona koju je ostavila na hemijskom čišćenju i ona kojom mora da popuni fundus plakara, hiljade računa iz prodavnica i supermarketa na kojima je, bez nekog reda, podvlačila brojeve i koje je lepila na zadnje stranice tog svojevrstnog dnevnika... Čitav njen život je bio tamo, nažvrljan na papiru raznobojnim flomasterima; bez stida i srama, gotovo kao neka vrsta mahnitog nudizma svojstvenog Loli, jer nije osećala strah, pa čak se nije ni sebe plašila. Bilo je uzbudljivo.

Ja sam navikla da ceo svoj podsetnik čuvam u elektronskom obliku, zato što tako računar ili mobilni telefon mogu da me onim višekratnim i sasvim dosadnim zvukom probude iz večitog dremeža i podsete kako treba da idem u posetu majci ili da pomažem sestri u nekom njenom besmislenom poduhvatu, recimo u prerazmeštanju sveg pokušaja. Da, ja sam sad imala takve obaveze. Za razliku od Lolinog, moj rokovnik nije ličio na putopis; uglavnom se sastojao od zbira porodičnih obaveza, rokova za plaćanje računa i usklađivanja s rasporedom mog muža Adrijana. Da, muž, dobro sam rekla. Ponekad imam utisak da se ta reč nimalo ne slaže s

---

mojih dvadeset sedam godina. Pravo da kažem... da, ne slaže se. Ni s mojih dvadeset sedam godina a ponekad ni sa celim životom, ali to je već nešto drugo, u šta neću zalaziti... zasad.

Nagnula sam se kroz prozor. Dan je bio blistav iako su se u daljini naslućivali oblaci. Razumela sam zbog čega je Lola pobjegla s posla. Da sam ja i dalje zarobljena u kancelariji, i sama bih to želela da uradim, mada se, jasno, nikad ne bih usudila. Nikad nisam bila odvažna, barem ne u tom smislu. Bolje reći nisam bila bezočna, je li tako?

Začulo se zvono. Iako sam već nekoliko godina živela u ovoj rupi, nisam se navikla na njegov pakleni zvuk, pa kako sam se trгла, umalo nisam pala kroz prozor. Mogla sam da napravim gadnu gužvu jer živim na četvrtom spratu, a tačno ispod je tenda pakistanske piljarnice. Ne bih volela da proletim kroz nju i umrem kad se na mene sruči gomila ličija kao iz voćnog mitraljeza.

Kad sam se povratila od straha, otišla sam do vrata. Nisam čak ogrnula ni kućnu haljinu; otvorila sam joj obučena u staru majicu i šorc iz devedesetih, nešto što se uvek nosi. Mislim da sam u tome išla na fizičko u gimnaziji. Lola me je odmerila od glave do pete pre nego što se grohotom nasmejala.

„Bog te mazô, Valerija, dopada mi se tvoj šorc! Baš je... ne znam kako da to opišem, kao retro glam?“

Pogledala sam se u ogledalu u predsoblju i pomislila kako kod mene odeća nije ono najgore. Verovatno je Lola, ne želeći da mi dosipa so na ranu, prenebregla moju sumnjivu frizuru u stilu Ejmi Vajnhaus i klanicu što sam napravila na bradi pokušavajući da se oslobodim bubuljice koja za ostale smrtnike nije ni postojala. Imala sam svetlokestenjastu mat i beživotnu kosu. Kad bi zastao da je pogledaš, primetio bi i zelenkast odsjaj. Hvala bogu da ja više ne zastajem da je gledam...



„Znam, zaboravila sam da obučem venčanicu da te dočekam“, rekla sam joj prezrivo dok sam je puštala da prođe i jednim potezom odagnala sramotu što sam se pretvorila u akrepa.

„Ne, ne“, smejala se Lola, „zaista ti kažem. Vrlo lepo ti stoji. Imaš tako lepe noge, a nikad ih ne pokazuješ. Adrijanu mora da se mnogo sviđaju te pantalonice.“

„Ha!“ Pomislila sam da je luda. U poslednje vreme ne znam sviđa li mu se išta od onoga što oblačim. Ni šta nosim ispod, da budem precizna.

Okrenula sam se da bih se šćućurila u omiljenoj fotelji, jedinjoj u stanu. Rekoh fotelji, ne kauču. Da bih stavila dvosed u ovaj „salon“, trebalo bi da uklonim bar jedan zid. Smešno mi je kako oni iz *Ikee* nameste one slatke stančiče od trideset pet kvadrata.

Pogledala sam Lolu, besprekornu kao i uvek. Ne znam kako joj uspeva da uvek bude tako seksi, s gustom kosom boje čokolade i crvenim usnama. Iako sam heteroseksualna, ima dana kad mi se čini prosto neodoljiva. Do pre manje od godinu dana i ja sam bila od onih koketnih žena koje se trude da se prikazuju uvek u najboljem svetlu. Međutim, sada... No svedjedno. Treba me samo videti. Postala sam pravi mapetovac.

Dok sam posmatrala Lolu uz divljenje najbolje drugarice, ona je razmakla šiške desnom rukom, a iz leve pustila da joj na pod padne tašna. Nasmejala sam se kad sam videla kako iz tašne viri crveni hrbat rokovnika.

„Kako ti je zglob?“, pitala sam je.

„Jao, jao! Vraški me boli! Bojim se da je teniski lakat.“ Presamitila se glumeći da pati u tišini, kao s hemoroidima.

„Pre bih rekla lažovski lakat.“

„Ma hajde, Valerija, to je samo jedan dan! Završila sam prevod i odbila da ostanem tamo smežuranog lica kao ostale moje posivele kolegice. Budi dobra pa mi ponudi neko piće.“

---

Bacila se u dno kreveta i nasmešila. „A! Nov prekrivač? Jeste li onaj stari spržili tucajući se kao nenormalni?“

Prenebregla sam poslednje dve rečenice i, zabrinuta zbog našeg alkoholizma, rekla: „Lola, dušo, tek je podne.“

„Savršeno vreme za vermut!“

Lola je bučno srknula i poslednji gutljaj crvenog martinija, kao što radi uvek kad pije nešto s uživanjem. Zatim je nasmešena žvakala maslinu, netaknutog karmina na usnama. Trebalo je da je pitam kako joj uspeva da bude tako besprekorna. Pogledala sam u svoju velelepnu čašu s koktelom a onda i odeću, pa sam se u mislima uhvatila za glavu. Kakav užas...

„A Adrijan? Šta radi?“, pitala je bez ikakvog uvoda.

„Radi.“

„To sam pretpostavila. Ne verujem da vlada epidemija teniskog lakta.“ Nasmejala se vlastitoj šali kao da je nešto urnebesno, a zatim je objasnila: „Mislila sam na to šta Adrijan radi u vezi s ovim strašnim razočaranjem od kog si mutirala u... karikaturu?“

Pogledala sam je i izvila levu obrvu. Pružila je ruku i dva-put mi pritisla pundžu govoreći: „Boink, boink.“

„Istina je da me je Adrijan pljesnuo po leđima i rekao kako će, čim se smirim, sve ispasti božanstveno. Ali...“ *Ne tuca me*, pomislila sam.

„Pa šta, otkud tu ono ali?“

Grickala sam obraz. Bilo me je sramota da priznam...

„Ne verujem da će ispasti. Iskreno mislim da je prva knjiga bila samo stvar sreće i da će ova druga postati oštar šamar koji će me preturiti naglavačke. A ja sam, pogordivši se da sam izmučena spisateljica, ostavila posao... Završiću u noćnoj smeni *Mekdonaldsa* za vozače.“

„Jedna rečenica je stvar sreće. Kad nađeš prelepe cipele na sniženju“ – pokazala je na noge na kojima je isticala cipele otvorenog vrha da umreš od lepote – „to je stvar sreće. Pet stotina sedamdeset stranica očaravajuće priče napisane elegantnim i pažljivim stilom, to nije.“

„Najbolja si mi prijateljica, šta bi drugo i rekla?“

„Rekla bih ti istinu, kao na primer da ti je hitno potreban manikir.“ Pripalila je cigaretu. „O čemu se radi u tvojoj novoj knjizi?“ Ustala je i uzela pepeljaru.

„O čemu drugom nego o ljubavi, bla-bla-truč.“

„Nevolja je u tome što tebi nedostaje stvarno nadahnuće.“ Zatim se pokvareno osmehnula pošto je izbacila oblak dima koji je, izlazeći preko onako crvenih usana, izgledao gotovo senzualno.

„Pokušavaš nešto da mi kažeš? Moja veza...“, počela sam.

Veza mi je bila obično sranje, ali sam se obradovala što me je zaustavila da ne lažem nju više nego samu sebe.

„Ćuti. Hoću nešto da ti ispričam“, rekla je i namrštila se.

„O...“

„Nešto sočno.“

Sipala sam obilato drugu čašu... a ona se smeškala pri mičući je usnama.

## DRUGO POGLAVLJE

### *Šta ćeš mi ispričati?*

Nerea je bila ekonomista. Upisala se bez mnogo strasti, mada, kad bolje pogledam, i nije bila poznata po neobuzdanoj strasti. Čak ne verujem da je gajila telesne strasti. Lola je govorila kako se Nerea ne tuca i da će se, kad kucne čas, razmnožiti sporama. Ja sam je zamišljala kako, raširenih nogu na krevetu, gleda u tavanicu i razmišlja o spisku dužnosti koje je očekuju i ne unosi se previše u zadovoljno ječanje muškarca koji gura odozgo. Što ne znači da je Nerein seksualni život buktao od aktivnosti i raznovrsnosti, tako da...

Prijateljice smo već godinama. Mnogo godina. Upoznale smo se kad smo imale četrnaest, što je bila jedna od onih neobičnih slučajnosti kad dve devojčice bez ičeg zajedničkog postanu nerazdvojne. Dobro, obe smo volele *Bekstrit bojse*, ali mislim da se to ne računa jer se njoj sviđao Nik a meni Ej-Džej. Bile smo kao noć i dan, ali smo se uvek lepile jedna za drugu. Ja s izgledom najobičnije pubertetlijske (*adolescentus pro-stus*), ona s izgledom princeze na zrnu graška (*oholus ljupkus*).

Znam da je otad imala tri dečka: dvojicu dok smo odrastale i jednog ozbiljnog. Od onih dečjih veza, jedan je bio najprostiji momak kog sam srela u životu. Bio je prost čak i za Lolu, što dovoljno govori. Verovatno i nije tako neobično da neki devojčurak izlazi nekoliko meseci s momkom koji joj uopšte ne odgovara, ali kada je reč konkretno o Nerei, sve postaje pomalo nadrealno.

Nerea je oduvek bila verna bisernim mindušama svoje bake sparenim s bisernom ogrlicom. Nokte je tačno na svaka dva dana mazala sedefastim lakom i volela je da ukrasi konjski rep mašnom iste boje kao što su joj cipele... a to je nije prošlo ni kad je uveliko zašla u treću deceniju.

Tako se ta zamršena veza urušila pod vlastitom težinom i, suprotno onom što bi neko mogao zamisliti, upravo je ona njega ispallila. Objasnila je kako joj je dojadilo da je vodi po prljavim rupama, a nikad u šetnju ili u bioskop. Ona je, citiram njene reči, želela normalan život, mada bih rekla da je očekivala velelepian život. Oduvek joj je sve bilo jasno.

Kad je napunila devetnaest godina, upoznala je Haimea na meču padel tenisa koji je organizovao njen otac sa svojim kolegom i njegovim sinom. Njih dvoje su se mnogo dopali jedno drugom. Po mom mišljenju, teško je bilo ne zaljubiti se u nekog kao što je Nerea, s onom dugačkom plavom kosom, uvek zdravom i besprekornom, zelenim očima i sjajnim stasom... Da sam ja muškarac ili lezbijka, sasvim sigurno bih se zaljubila u nju. Dobro, ne bih, ali bih je obrlatila da je kresnem na zadnjem sedištu nekog auta i onda bih zbrisala.

Doduše, ja sam oduvek bila jebač.

Ljubavna priča Neree i Haimea trajala je sedam dugih godina, posle čega su raskinuli na najneprijatniji mogući način.

Počela je da podozreva kako se on viđa s drugom i, mada smo je sve smatrale ludom, ona je prevrnula i nebo i zemlju

---

za dokazom, dok nije našla više nego ljubavni imejl. Istinu govoreći, bio je prilično smeo. Kad sam ga pročitala, prvo mi je bilo smešno. Nisam ni pomišljala da neko tako nadmen ima tako pogan jezik i koristi rečenice kao što je „da ti izdrkam na lice“, a naročito ne i da to napiše. Naravno, ipak sam morala da se uzdržim i da se iz sveg glasa složim kako mi sve to izgleda vrlo loše.

Naravno, Lola, Karmen i ja, koje već tad nismo mogle ni da smislimo tog lažnog čistunca Haimea, uzdržano smo se radovale, ali smo morale da uvežbamo ulogu razočaranih i neutješnih drugarica. Čim je otišla kući, mi smo nazdravile da konačno nađe čoveka na svom nivou, samo što smo to uradile izlapelim *Gajterovim* jabukovim vinom, što nam je bilo jedino pri ruci... a mora da nazdravljanje izlapelim sajderom donosi nesreću, jer ne samo da Nerea otad nije ni s kim izašla, već nije čak imala nijedan susret za jednu noć, neku romansu od nekoliko nedelja ni ludost od nekoliko meseci, kad si potpuno svesna da će se završiti, kao i s onim prostim dečkom iz puberteta. Preciznije rečeno, godinu dana se nije ševala. Tek tako, a nije pokazivala znakove slabosti. Uz to nije bila ni tipična devojka koja je čuvala zečića na baterije u fioci s donjim rubljem...

Uz neko prekomerno pivo, Lola i ja smo je zvale Nerea Ledena, pomalo joj zamerajući što je izuzetak koji potvrđuje pravilo da je „put slaba“. Zar njoj s vremena na vreme nije bio potreban snošaj? A to nije bilo zbog nedostatka udvarača, tek da se zna. Na poslu je imala nepregledan spisak ženskaroša spremnih da je odvedu na večeru, u bioskop ili onih što imaju ulaznice za balet. (Ulaznice za balet? Ima li lepšeg izgovora da nekog zagreješ?) Krajem radne nedelje njen blekberi se pušio od predloga za savršen sastanak, ali ona im se nezainteresovano rugala, pa bez milosti brisala

poruke. Da, takva je bila, ta lepa hladna Nerea. Lola je uvek govorila da nas je zavaravala i da sigurno krije neki dildo, ogroman, crn i vrlo delotvoran. Tragala bi za njim kad god bi otišla kod nje.

Neko vreme smo nas tri, Lola, Karmen i ja, razmatrale zamisao da joj organizujemo sastanke sa svim privlačnim i finim samcima koje poznajemo, pa čak i s drugovima iz detinjstva, s fakulteta... Došao bi u obzir svaki momak koji nam se činio kao dobar čovek, ali ona ih je neprekidno odbijala. Ili je bio prenizak ili previsok, ili je ličio na nekog ko spava zagrljen s majkom kad se sruči nevreme, ili je prosti „jebač“ (kao neka moja muška verzija), ili sluša Luisa Migela...

Raspolagala je nepresušnim izgovorima da se nikad ponovo ne vidi ni s jednim udvaračem. Jedini muškarac s kojim je izlazila bio je Đordi, zato što je smatrala da je nežan, što je na našem eufemističkom jeziku značilo: ženskast prijatelj koji još nije prihvatio svoju homoseksualnost ili koji, ako ju je i prihvatio, to ne priznaje.

Tako će, kad se sve sagleda, biti jasnije zašto sam, kad mi je Lola rekla da je Nerea upoznala nekog, zinula u čudu. Tek tako, najednom, bez potrebe da je neko primorava i da je vezuje da bi se videla s njim, i to već kad smo počele da razmatramo mogućnost da bi to moglo biti neko versko zanesenjaštvo. Nerea s nekim? Ko li je taj srećnik? Otkad? Kako? I, najbitnije od svega... zašto?

„Lola, jesi li svesna kako on mora da je lep?“, rekla sam očarano dok sam jela maslinku.

„Lep? Mora da je do besvesti lep, od onih muškaraca koje te je strah da dotakneš da se ne smrska.“

Namrštila sam se.

„Kakav užas, Lola, pa on je porcelanska lutka!“

„Ma nije“, promrmljala je umirući od smeha. „Pre je od onih muškaraca koje u baru i ne pogledaš zato što znaš da je sasvim nemoguće da će ti uzvratiti pogled. Od onih koji idu u paketu sa staklenom vitrinom.“

„Au. A ima i dobar posao!“

„I ima love! I ogromnog đoku!“

„Lola, misliš da mu je već videla đoku?“, pitala sam u neverici.

„Imaš pravo, nije. Ali sigurno mu je ogroman.“

„Da“, klimnula sam glavom. „Užasno savršen muškarac... Nego, reci mi gde ga je upoznala?“

„Pa, nisam saznala pojedinosti, rekla je da joj se ne priča triput, pa će nas izvestiti kad se nađemo sve četiri. Pomenula je samo neki rođendan na koji je išla jer je smatrala da mora, a ima neke veze s njenim poslom.“

Zamislila sam se. Nisam mogla da ne zamišljam kako je bilo, da ne isctavam šemu te priče, onako kako bih je ja prema tome ispisala.

Nerea, u jednom uglu, pridržava čašu martinija, uvek slatkim pokretom i učtivo, ali umire od dosade.

Na sebi ima divnu crnu haljinu, kosa joj je sređena, uvi-jenih krajeva i sa šiškama savršeno raspoređenim na stranu preko čela. Iznenada se on pojavi pred njom i započne razgovor, sasvim fino i vaspitano. Svakako bih ja, tačno u tom trenutku, nosila neku od svojih neprivlačnih pidžama i razmišljala kako bi bilo da se više nikad ne češljam, pa da punđu pretvorim u gnezdo za ptice grabljivice.

Iz tog sanjarenja me je naprasno trgla Lola.

„Valerija, pozovi je da vidimo je li već izašla s posla.“

„Nema još ni dva.“

„Ali petak je, zovi je.“



Nevoljno sam uzela telefon i ukucala njen broj. U tom trenutku su se čuli ključevi u bravi i otvorila su se vrata. Adrijan se pojavio s torbom u ruci i nekoliko kesa iz prodavnice. Iz jedne od njih je virilo džinovsko pakovanje pomfrita.

„Zdravo, ovde Nerea. Trenutno ne mogu da se javim. Ostavi poruku, pa ću te pozvati čim budem mogla. Mnogo ti hvala“, začuo se Nerein bezličan glas.

„Sekretarica je“, objasnila sam pokloпивši mikrofon rukom.

Lola je pucnula jezikom, pa mi otela slušalicu i počela da priča.

„Ovde Lola, javljam se od Valerije.“ Prišla je Adrijanu, poljubila ga u obraz i zgrabila kesu s pomfritom. „Pozovi nas kad izađeš s posla. Treba da razgovaramo i nadamo se da će to biti stravično, znaš već“ – borila se s kesom – „kao ono što vam ja pričam nedeljom ujutro. S pišama, sifonima, lizanjem ribe i svim tim.“

Prekinula je vezu na pozdravivši se i, uz to, usta punih pomfrita.

„Pre svega“, počeo je Adrijan, „zar ti nemaš svoju kuću?“

Ona se pakosno nasmešila. Znala je da se šali. Poznavali su se još u ono doba kad je Adrijan bio tek nevažan prijatelj koji mi se dopadao, tako da su imali godine da se upoznaju, dopadnu jedno drugom i razviju tako opušten odnos. „Zatim, zar nemaš posao? Počinjem da mislim kako radiš noću kao poslovna pratnja.“

Lola se zasmejala pa, pokazujući kažiprstom u mene, povikala: „Zar ti nisam govorila da je to žestok posao!“

„Dođavola, Adrijane, otvorio si Pandorinu kutiju. Sad neće prestati da ponavlja kako želi da postane poslovna pratnja.“

Adrijan je ušao u kuhinju ostavivši me da čekam poljubac. Odande je upitao Lolu ostaje li na ručku. Od mog poljupca ni traga.

„Zašto da ne? Teniski lakat mi ne dozvoljava da kuvam“, odgovorila je bacivši se u fotelju koju sam ja oslobodila.

Adrijan me je pogledao krajičkom oka, pa se nasmešio znajući da je to još jedna od njenih lažnih bolesti, kao onda kad je otkrila da moja topla krema protiv celulita izaziva privremeno crvenilo, pa se pretvarala da je dobila alergijsku reakciju. Zanimljivo je da što je više vremena provodila u kancelarijskom toaletu nanoseći kapljice gela po telu toliko je manje radila. To je sve izvela s predumišljajem i podmuklo.

„S kim ste pričale telefonom?“, promrmljao je Adrijan sklanjajući kosu što mu je popadala po licu.

„Ostavile smo poruku na Nereinoj sekretarici. Izgleda da je upoznala nekog“, odgovorila sam dok sam stavljala namirnice u frižider.

„Ne mogu da verujem... A nije ni ćopav ni zrikav ni dlakav ni šugav ni gladan ni uobražen? Valerija, ne želim da ga upoznaš. Taj tip mora da je bog.“

Tužno sam se osmehnula. Kako je malo značila ta rečenica iz usta muškarca koji me nije taknuo biće još od Božića. I osim toga, Adrijan nikad nije morao ničeg da se plaši. Bila sam luda za njim još od osamnaeste godine. Očarana njegovim svetlim očima boje meda, skoro žutim, onim sočnim usnama, bezobraznim osmehom i krupnim, muževnim šakama. Šteta je samo što nikad nije bio baš naročito nežan i umiljat. U ophođenju je bio... možda je prava reč „grub“. Bar je seks uvek bio životinjski. Bio. Prošlo vreme. Sad nije više ni ovakav ni onakav, zato što ga više nema.

Lola je ustala iz fotelje, naslonila se na dovrtak naše minijaturne kuhinje i prevrnula očima. Ona je od onih žena koje su ubeđene da je muškarcima stalno potrebno laskanje kako bi se osećali voljeno, željeno i sigurno.

„Svakako si ti bolji, Adri“, rekla je i propratila rečenicu pljesnuvši ga po zadnjici, pa se okrenula opet prema meni. „Valerija, trebalo bi već da imate dete, tako da za dvadeset godina mogu da se smuvam s njim a da me niko ne smatra za matorku koja voli piletinu.“

„Kakav užas!“, promrsio je Adrijan. „Je li uvek ovakva ili to radi samo da bi mene nervirala?“

Digla sam ruke ništa ne rekavši. Lolu nije potrebno objašnjavati, kao neku lepu apstraktnu sliku. Tako je najbolje.

## TREĆE POGLAVLJE

### *Ko je taj neko?*

**P**osle dvadesetominutne verbalne borbe, Lola me je ubedila da se istuširam, obučem kao čovek i siđem s njom na kafu u bar ispod moje zgrade. Tuširanje nije predstavljalo nikakav problem, ali oblačenje kao čovek i izlaženje iz kuće već je bilo nešto drugo. Međutim, Lola ume da bude veoma uporna. Tako će, usput, Adrijan moći da se malo odmori. Raspored stana nije omogućavao suživot dve tako različite okolnosti kao što su spavanje i Lolino i moje torokanje.

Karmen je stigla sredinom poslepodneva, čim je izašla s posla. Da ne bi izneverila tradiciju, došla je sva neuredna, mada daleko od toga da je to bilo strašno. Međutim, u to vreme njena lepa kovrdžava kosa bila je sva zamršena, bluza umrljana nečim što je ličilo na kafu, donji deo farmerki joj je bio ubrljan i mokar, nokti prljavi i, povrh svega, bila je iz sve snage besna. Čak i tako, ako ću biti iskrena, opet je izgledala bolje od mene, koja sam navukla prvo što sam maznula iz plakara, a kosu skupila u bezobličan, ružan konjski rep.

Karmen nas je rasejano poljubila pa je, pre nego što će se smestiti na stolicu uz nas, krenula u toalet.

„Ako mi dozvolite, pre nego što sednem idem da operem ruke. Tako su mi prljave da mogu da vam prenesem u najmanju ruku kugu. Onaj gad moj šef držao me je zatvorenu u podrumu, gde sam pretraživala po štrokavim kutijama iz sedamdeset šeste. Žestoko sam se borila s nekim moljcem i mislim da sam izgubila.“

Ne, Karmen nije bila beznadežna, samo je održavala složen i nezdrav odnos uzajamne mržnje sa svojim šefom i to već četiri duge godine. Oboje su odbijali da objave primirje, a ona iz ponosa nije htela da traži posao koji će joj omogućiti da bude srećna. Nije pristajala da ostavi mesto koje zasluži samo zato što joj je šef kreten. Bili su kao mačka i miš, a Karmen je bila te nesreće da je on u prednosti.

Više se niko ne seća kako je izbio rat. U početku, prema njenoj priči, bili su dvoje ljudi koji su tek tako došli da rade u agenciji. Nikad nisu postali prijatelji, ali nije umela da objasni kako su se pretvorili u neprijatelje. Moralo se nešto dogoditi ili je jednostavno njihov odnos bio sve tešniji, a stres je sve uništio. Zar oni što se bave reklamom obično ne žive pod paklenim stresom? Barem to razumem po ogromnoj količini cigareta koje puši Don Drejper u *Ljudima s Menhetna*.

Kad se Karmen vratila iz toaleta, snažno je uzdahnula i dodala:

„Mrzi me, znam to, on me mrzi. Mora da svakog dana odlazi kući bacajući na mene kletve. Više me ne štite ni crvene mašnice na brusu!“ Izvukla je bretelu svog donjeg rublja i pokazala nam tu „amajliju“.

„Karmen, pa ti si napravila njegovu vudu lutkicu“, blago sam joj odvrtila.

„Dobro de, ali nikad je nisam ubadala.“ Pogledale smo je ne verujući da pokušava da nam uvali tu laž.

Karmen je pucnula jezikom. „Svejedno je! Očigledno moja vudu lutkica nije delotvorna. On još ne pokazuje nikakve srčane tegobe, tako da...“

„Možda si mu izazvala šulj veličine ove stolice, a to i ne znaš“, prošaputala je Lola zagledana u nokte nalakirane mrkom bojom.

U grlu mi je zastao kikot dok sam pila kafu, pa sam se raskašljala kao luda.

„Kako si gruba, Lola!“, kazala je Karmen pretvarajući se da je uvređena.

„Siromah čovek...“ Prozvana je vrtela glavom u znak neslaganja. „Videla sam ga jednom, znaš? Prilično je lep.“ Kašljala sam i hvatala vazduh. Onda sam opet kašljala.

„De, de, baš da je lep... Privlačan je, ali kakve veze ima ako je ružan kralj u lepom dvorcu. Priroda mu je podarila taj izgled kako bi mu omogućila da bude još veći govнар“, rekla je Karmen.

Kašljala sam i kašljala dok nisam pružila ruku i dohvatila čašu s vodom koju Lola uvek traži uz kafu.

„Au, Valerija, zadavićeš se.“

Nasmešila sam se hvatajući vazduh.

„I onda? Je li lep?“, upitala sam promuklim glasom.

„Da vidimo. Jeste. Sve u svemu sasvim je dobar“, odgovorila je Lola.

Karmen je vrtela glavom.

„Ne slažem se. Može biti da me je mržnja zaslepila, ali ne slažem se.“

„Retkost je da se Karmen ne slaže s nekim lepim momkom“, primetila sam veselo.

„Čoveče, dosta više! Ne šalite se s tim jer mi zagorčava život!“

„Ne budi melodramatična. Ti mrziš šefa, meni je dozlogrdio dečko, Valerija već dva meseca ne može da napiše ništa čestito i...“

„Baš ti hvala“, šapnem.

„A Nerea? Reci mi još da se i Nerea oseća jebeno“, kazala je Karmen zatreptavši puna nade.

„Pretpostavljam da je tako“, pakosno je rekla Lola iskorišćivši tu rečenicu dvosmisleno.

„Jao, Lola, molim te...“ Okrenula sam se prema Karmen. „Nerea je upoznala nekog. Izgleda da ima dečka, mada još nemamo sve podatke.“

„Hoćemo li onda ostati na večeri?“ Lola vadi rokovnik iz tašne.

„Gle, odavno nismo videle kako producira svoj prezauzeti društveni život!“, nasmejala se Karmen.

„Devojke, danas ne mogu. Bolje sutra. Želim da vidim mogu li da napišem nešto smisleno. Iznurena sam.“

„Miruj, Valerija, jer ćeš produžiti to na dva dana.“

„Ne znam je li ovo beznadežno... Razmišljam da počnem od nule. Trebalo bi ovog vikenda da sedim kod kuće i da ne izlazim ni da bacim đubre.“

„Zar nisi govorila da ti je posao pisca ostvaren san?“, zapitala je Lola izveštačenim tonom.

„Naravno da jeste! Ali onda kad imaš šta da ispričaš i nemaš dogovoreno nešto što ne znaš hoćeš li uspeti da pružiš, uz svima poznatu ekonomsku neizvesnost. Istini za volju, ne znam je li bilo dobro što sam ostavila posao... Sad bih imala opravdanje da nemam vremena da pišem, a u najgorem slučaju, uvek bih imala zagarantovanu platu.“

„Ne budi blesava, to je samo faza“, rekla je Karmen i zagrlila me. „Idi kući, baci se na Adrijana i pronadi muzu.“

„Da, mislim da ću to uraditi.“ Uzela sam tašnu. „Javite mi za sutra uveče, važi? I uskoro obavestite Nereu jer neće biti dostupna!“

Zaklimale su glavom.

Platila sam kafu i izašla odande. Već se smrkavalo i izgledalo je kao da će kiša; u proleće se vreme za pola sata pokvari, kao zaplet romana. Popela sam se stepenicama do stana, pa sela na poslednji stepenik. Bilo mi je žao da budim Adrijana, pa sam sedeći tamo popušila cigaretu.

Nastavila sam da razmišljam ko li je taj s kim je Nerea. Bilo mi je drago zbog nje, ali sam se i iznenadila. I tako, s jedne misli na drugu, skočila sam sve do likova svog romana i nemogućeg odnosa koji su imali. Umorno sam zabacila kosu pa sam rešila da uđem. Ugasila sam cigaretu, našla ključeve i ušla u stan, gde je sve bilo u polumraku.

Adrijan se pomerio na prekrivaču kreveta. Jutros je vrlo rano ustao kako bi napravio snimke u zoru.

Čitave sedmice je radio kao lud, trudeći se da uhvati savršenu svetlost na nekom mestu; ne sećam se gde je snimao glupe fotke ni za koji časopis, ali znam da mu je to izgleda bilo važno. Obično ne pričamo mnogo o poslu jer ne želimo da svoju zajednicu određujemo brigama ustaljenih navika. Trudimo se da nam kuća bude utočište mira i reda i da u njoj nema briga. Ne znam gde smo pogrešili, ali očigledno jesmo, i to žešće.

Skinula sam farmerke bez daljeg razmišljanja o toj priči, bacila ih na fotelju, pustila kosu i sela na krevet, pa uspuzala uz njega kao gusenica. Zagrlila sam ga, a on je delimično otvorio oči smešeći se.

„Uplašio sam se da nije Lola... iz dana u dan je sve luđa“, šapnuo je.



„Nadam se da još nije do toga došlo.“ Poljubila sam ga u čelo.

„Šta je bilo?“

„Ništa, šta bi bilo?“

„Ne znam, sasvim si... raznežena.“ Pomerio se u krevetu i proteglio.

„Prilično sam zapela s romanom.“

„Što više o tome razmišljaš sve ćeš se više zaglibljivati. Hajde, pričaj mi, šta se sad događa?“

„Paaa... Glorija je našla nekog s kim se oseća čudno povezano.“

„I šta će onda biti?“

„Ne znam. U tome i jeste nevolja... ne znam kuda da povedem dalje tu vezu.“

„Kad si je smislila, izgledala je sasvim dobro“, kazao je i okrenuo se prema meni.

„Ali ona se sama promenila.“ Spustila sam šaku na čelo pa zbacila kosu. „Teško je njom upravljati. Krenula je tamo kud ne želim da ide, a od svega je najgore to što se naprežem da je vratim na početnu zamisao... ali ništa. Ona neće.“

„Pričanje o ljubavi je tako teško.“

„A ako sam pogrešila, Adrijane? Ako ovo ne ide i ako se sve završi na tome?“

Adrijan je ustao s kreveta i digao roletnu. Već su padale prve kapi kiše i njemu se dopala ta siva svetlost, gotovo zlatasta. Uzeo je foto-aparat i, naslonjen u karakterističnoj pozi na prozorski okvir, opalio dva-tri blica prema meni. Zatim je pogledao šta je snimio na ekranu i osmehnuo se. Kako je bio lep. Nisam mogla da očima ne preletim po celom njegovom telu, polako, uživajući u svakom delu, od dugačkog

vrata, zaobljenih ramena, čvrstih grudi, ravnog stomaka. Setila sam se kad smo poslednji put vodili ljubav. Bilo je to na fotelji, samo se nisam sećala koliko je otad prošlo. Više meseci. Svakako previše. Prešao me je celu jezikom pre nego što me je snažno jebao. Dva put sam svršila.

Izvukao me je iz zamišljenosti kad je konačno zinuo i dodao kako mi nije potrebno ničije odobravanje zato što mi je pisanje dovoljno dobro samo po sebi.

„To nije dovoljno, i ti to znaš“, požalila sam se smejući se.

„Ako će te to oraspoložiti, reći ću ti kako sam potpuno ubeđen da je to tvoj istinski poziv. Biće dobro, videćeš. Pojam stvaranja ne može da se meri radnim danima, on je hirovit.“

„Dobro, već će mi se vratiti muza“, uzdahnula sam donekle raspoloženija.

„Ali, kao što je govorio Pikaso, neka te muze sustignu dok radiš...“ Namignuo mi je i spustio se uz mene.

Pružila sam ruku da mu uzmem aparat, ali sam od toga odustala jer me je zbunio poljubac u rame. Okrenula sam se da ga pogledam; on se smešio pa me ponovo poljubio u rame i zagrlio oko pojasa.

„Šta imaš na sebi?“, pitao je.

„Majicu“, rekla sam drhtavim glasićem.

„Samo u tome si išla dole?“

„Ne, upravo sam skinula pantalone.“

Prešao je dlanom preko moje butine, pa mi obgrlio kukove i spustio se do zadnjice. Uzdahnula sam kad me je dotakao. Primakao mi se pa smo se poljubili. Jednom kratko. Dva put, grabeći usnama usne onog drugog. Bože. Trebalo je ovo iskoristiti. Sad je do mene! Skinula sam majicu pa sam ga opkoračila, a i on je skinuo majicu. Majko moja. Čak se samovoljno i skidao. To je obećavalo.